KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 27.5.2009
KOM(2009) 252 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE

Európsky finančný dohľad

{SEK(2009) 715}
{SEK(2009) 716}

OZNÁMENIE KOMISIE

Európsky finančný dohľad

(Text s významom pre EHP)

1. ÚVOD

Prebiehajúca finančná kríza odhalila vo finančnom dohľade závažné nedostatky, a to tak v konkrétnych prípadoch, ako aj v súvislosti s finančným systémom ako celkom. Súčasné mechanizmy dohľadu sa preukázali ako neschopné predchádzať kríze, zvládnuť ju a riešiť ju. Modely dohľadu na vnútroštátnom základe pokrivkávajú za integrovanou a vzájomne prepojenou realitou dnešných európskych finančných trhov, v rámci ktorých mnohé finančné firmy podnikajú cezhranične. Kríza odhalila závažné nedostatky v spolupráci, koordinácii, konzistentnosti a dôvere medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu.

Komisia bola úzko zapojená do koordinácie zásadných zásahov zo strany členských štátov namierených na obnovenie dôvery vo finančné inštitúcie prostredníctvom systémov záruk, poskytnutia dodatočného kapitálu a opatrení, ktorých cieľom bolo pomôcť inštitúciám odstrániť z ich súvah znehodnotené aktíva a zároveň zaistiť, aby inštitúcie prijímajúce pomoc uskutočnili kroky nevyhnutné na návrat k životaschopnosti. Túto snahu by mali dopĺňať kroky na riešenie nedostatkov v dohľade, ktoré odhalila kríza.

Komisia v novembri 2008 poverila skupinu na vysokej úrovni, ktorej predsedal p. Jacques de Larosière, aby Komisii navrhla odporúčania o tom, ako posilniť európske mechanizmy dohľadu tak, aby nimi boli lepšie chránení európski občania a aby sa obnovila dôvera vo finančný systém. EÚ ako jeden z dvoch najväčších finančných trhov sveta nesie zároveň jasnú zodpovednosť pri podpore globálnej finančnej stability a bezpečnosti – čo je úloha, ktorú môže zohrávať iba vtedy, ak má sama silný rámec pre dohľad a reguláciu.

Vo svojej záverečnej správe, ktorú predložila de Larosièrova skupina 25. februára 2009, bola prezentovaná vyvážená a pragmatická vízia nového systému európskeho finančného dohľadu. V srdci tejto vízie sú návrhy na posilnenie spolupráce a koordinácie medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu vrátane posilnenia prostredníctvom vytvorenia nových európskych orgánov dohľadu a po prvýkrát aj návrh na vytvorenie orgánu na európskej úrovni, ktorý by bol poverený dohľadom nad rizikami vo finančnom systéme ako celku.

V oznámení *„Stimuly na oživenie hospodárstva v Európe“* zo 4. marca 2009[1] Komisia privítala a podporila hlavné ciele týchto odporúčaní[2]. Vychádzajúc z odporúčaní de Larosièrovej správy vytýčila Komisia akčný plán reformy spôsobu regulácie finančných trhov a vykonávania dohľadu nad nimi. Komisia už prijala rad opatrení na vykonanie reformy regulácie vrátane dôležitých iniciatív o alternatívnych investičných fondoch, pod ktoré patria

---

[1] Oznámenie Komisie zo 4. marca 2009 pre jarné zasadnutie Európskej rady „Stimuly na oživenie hospodárstva v Európe“, KOM(2009) 114 v konečnom znení.

[2] Pozri správu skupiny na vysokej úrovni pre finančný dohľad v EÚ uverejnenú 25. februára 2009. Skupine predsedal Jacques de Larosière.

aj zabezpečovacie fondy („hedge funds“), ako aj o odmeňovaní riadiacich pracovníkov. Ďalšie opatrenia o kapitálových požiadavkách na banky budú nasledovať v júni.

Vzhľadom na naliehavú potrebu súbežných opatrení v oblasti dohľadu Komisia navrhla zrýchlený harmonogram uskutočňovania reformy finančného dohľadu EÚ. Z diskusií v Európskej rade, Rade a Európskom parlamente, ako aj z verejných konzultácií vyplynul široký konsenzus v súvislosti s potrebou reformy a cieľmi, ktoré sa majú dosiahnuť podľa de Larosièrovej správy, ako aj s návrhmi Komisie týkajúcimi sa následných krokov.

Toto oznámenie je kľúčovým míľnikom, ktorým sa ustanovuje základná architektúra nového európskeho rámca finančného dohľadu. Komisia vyzýva Európsku radu, aby túto architektúru schválila, ako sa uvádza v záveroch. Predpokladá sa, že legislatívne zmeny, ktorými rámec dohľadu EÚ uvedený v tomto dokumente nadobudne účinnosť, budú nasledovať jeseni tohto roka, a to po ďalšej konzultácii s priamo zainteresovanými stranami, pričom by sa mali prijať včas, aby sa vynovený rámec dohľadu mohol zaviesť a používať v priebehu roka 2010.

Komisia uvíta od priamo zainteresovaných strán reakcie na toto oznámenie, ktoré sa majú zasielať najneskôr do 15. júla 2009.

2. NOVÝ RÁMEC DOHĽADU PRE EÚ

Ako sa uvádza v oznámení zo 4. marca 2009, Komisia navrhne, aby vylepšený európsky rámec finančného dohľadu pozostával z dvoch nových pilierov (pozri znázornenie v prílohe):

– **Európska rada pre systémové riziká (ERSR)**, ktorá bude monitorovať a posudzovať potenciálne hrozby pre finančnú stabilitu, ktoré vyplývajú z makroekonomického vývoja a z vývoja v rámci finančného systému ako celku („makroprudenciálny dohľad“). Za týmto cieľom by ERSR poskytovala včasné varovanie o celosystémových rizikách, ktoré sa môžu hromadiť, a v prípade potreby vydávala odporúčania na opatrenia na riešenie týchto rizík. Vytvorením ERSR sa bude riešiť jeden zo základných nedostatkov, ktoré do popredia priniesla kríza, ktorým je zraniteľnosť finančného systému voči vzájomne prepojeným komplikovaným sektorovým a medzisektorovým systémovým rizikám; a

– **Európsky systém orgánov finančného dohľadu (ESOFD)**, ktorý by pozostával z robustnej siete vnútroštátnych orgánov finančného dohľadu pracujúcej paralelne s európskymi orgánmi dohľadu na ochrane finančnej stability na úrovni jednotlivých finančných firiem a ochrane spotrebiteľov finančných služieb („mikroprudenciálny dohľad“). Nová európska sieť bude postavená na zdieľaných a navzájom sa posilňujúcich úlohách, v ktorých sa skĺbi dohľad nad firmami zo strany vnútroštátnych orgánov s centralizáciou špecifických úloh na európskej úrovni, aby sa podporili harmonizované pravidlá, ako aj súdržné praktické postupy dohľadu a presadzovania predpisov. Táto sieť by mala byť založená na zásadách partnerstva, flexibility a subsidiarity. Sústreďovala by sa na zlepšovanie dôvery medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu okrem iného prostredníctvom toho, že zabezpečí, aby hostiteľské orgány dohľadu mali možnosť náležite sa vyjadriť k stanovovaniu politík súvisiacich s finančnou stabilitou a ochranou spotrebiteľov, čím by sa umožnilo účinnejšie riešenie cezhraničných rizík.

Realizácia oboch pilierov nového systému dohľadu je nevyhnutná na dosiahnutie drahocenných synergií; vzájomné posilňovanie vplyvu na finančnú stabilitu; a zaistenie rámca dohľadu plne prepojeného na makro-mikro úrovniach. Bolo by neefektívne, keby sa

posilňovala regulácia finančných služieb EÚ a zároveň zachovával systém dohľadu, ktorý v tejto kríze vykázal mnohé nedostatky. Zároveň sa musia identifikovať a odstrániť rozdiely vo vnútroštátnej transpozícii právnych predpisov Spoločenstva vyplývajúce z výnimiek, derogácií, doplnení, resp. nejednoznačností v súčasných smerniciach, aby bolo možné vymedziť jednotný harmonizovaný súbor štandardov (jednotná kniha pravidiel), ktorý by mohli v celej EÚ uplatňovať všetky orgány dohľadu. Tento proces by sa mohol posilniť zavedením viacerých priamo uplatniteľných pravidiel na úrovni EÚ, kde je to možné.

Nový európsky rámec finančného dohľadu musí plne zodpovedať politickým orgánom v EÚ. Musí sa ním rozvinúť spoločná kultúra dohľadu. Musí brať ohľad na záujmy všetkých členských štátov – a na potrebu vyváženej, posilnenej dôvery, ktorou sa vybuduje vzťah medzi domácimi a hostiteľskými orgánmi. Musí to byť systém, ktorý vychádza z vysokých štandardov dohľadu, ktoré sa budú uplatňovať rovnocenne, spravodlivo a konzistentne na všetkých aktérov trhu zároveň s rešpektovaním nezávislosti orgánov dohľadu pri výkone ich práce.

Touto iniciatívou EÚ nielen nereaguje na svoje výzvy v rámci G20 na prijatie medzinárodných opatrení na vybudovanie silnejšieho, v celosvetovo konzistentnejšieho systému regulácie a dohľadu pre budúcnosť finančného sektora[3], ale takisto vytyčuje moderný a komplexný regionálny rámec, ktorého zásady by sa mali využiť na medzinárodnej úrovni.

3. EURÓPSKA RADA PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ (ERSR)

3.1. Nutnosť reformy makroprudenciálneho dohľadu

Nedostatky súčasných dohôd v oblasti makroprudenciálneho dohľadu mali v celom globálnom finančnom systéme dramatické následky. Mnohé nerovnováhy, ktoré sa nahromadili v celosvetovom finančnom systéme pred krízou, je možné prisúdiť nadmernému rozmachu úverov a rastúcej inflácii cien aktív, ktoré sa udiali v situácii všeobecne podcenených finančných rizík v období dlhodobého neinflačného hospodárskeho rastu. V tejto súvislosti sa krajiny G20 rozhodli posilniť globálne dohody na ochranu finančnej stability na celosvetovej úrovni, pričom od novo ustanovenej Rady pre finančnú stabilitu (RFS)[4] sa očakáva, že bude úzko spolupracovať s Medzinárodným menovým fondom (MMF) na poskytovaní včasných varovaní pred rizikami na makroprudenciálnej úrovni v celosvetovom meradle. Vláda USA medzitým plánuje zriadiť orgán so silnými právomocami, ktorý bude zodpovedný za makroprudenciálny dohľad nad vnútroštátnym finančným systémom USA.

Podobne je aj v EÚ nutný osobitný orgán zodpovedný za makroprudenciálny dohľad nad celým finančným systémom EÚ, ktorý by identifikoval riziká z hľadiska finančnej stability a v prípade potreby by vydával varovania a/alebo odporúčania na opatrenia na riešenie takýchto rizík. Súčasné dohody platné v EÚ kladú príliš nedostatočný dôraz na makroprudenciálnu stránku veci. Makroprudenciálna analýza je rozkúskovaná, vykonávajú ju rozličné orgány na rozličných úrovniach a neexistuje mechanizmus, ktorým by sa zaistilo, že varovania a/alebo odporúčania týkajúce sa rizík na makroprudenciálnej úrovni sa riešia a transformujú do konkrétnych opatrení. V situácii, ktorá bezprostredne predchádzala tejto kríze, sa náležite neanalyzovali vzájomne prepojené komplikované trhové riziká a ani sa

---

[3] Pozri vyhlásenie z londýnskeho samitu z 2. apríla 2009.

[4] Následnícky orgán Fóra pre finančnú stabilitu (FSF).

nevyvodili dôsledky pre politiku regulácie a dohľadu. Tieto rozkúskované mechanizmy sa musia zmeniť, pretože hospodárska cena zlyhania v makroprudenciálnom dohľade môže byť, ako sa ukázalo v tejto kríze, obrovská.

3.2. Úloha a zodpovednosť ERSR

Komisia navrhne, aby sa založila ERSR ako nový nezávislý orgán zodpovedný za ochranu finančnej stability prostredníctvom vykonávania makroprudenciálneho dohľadu na európskej úrovni. S cieľom vykonávať túto úlohu by ERSR mala:

Úloha ERSR

- zhromažďovať a analyzovať všetky informácie relevantné pre monitorovanie a posudzovanie potenciálnych hrozieb pre finančnú stabilitu, ktoré vyplývajú z makroekonomického vývoja a vývoja v rámci finančného systému ako celku;
- zistiť takéto riziká a určiť poradie ich dôležitosti;
- vydávať varovania o rizikách, ak sa javí, že riziká sú významné;
- v prípade potreby dávať odporúčania na opatrenia, ktoré sa majú prijať v reakcii na zistené riziká;
- monitorovať požadované následné kroky po varovaniach a odporúčaniach a
- nadväzovať účinnú spoluprácu s MMF, RFS a jej náprotivkami tretích krajín.

Hlavnou úlohou ERSR by bolo posudzovať stabilitu v celom finančnom systéme EÚ v kontexte makroekonomického vývoja a všeobecných trendov na finančných trhoch. V prípade predpokladaných významných rizík pre stabilitu by ERSR poskytovala včasné varovania a v prípade potreby by vydávala odporúčania na nápravné opatrenia. Varovania a odporúčania vydávané ERSR by mohli byť všeobecnej povahy alebo by sa mohli týkať jednotlivých členských štátov, pričom na príslušnú následnú politickú reakciu by sa vymedzil časový horizont. Tieto varovania a/alebo odporúčania by sa poskytovali prostredníctvom Rady ECOFIN a/alebo nových európskych orgánov dohľadu. ERSR by bola zároveň zodpovedná za monitorovanie dodržiavania svojich odporúčaní, a to na základe správ od jednotlivých adresátov.

ERSR by nemala právne záväzné právomoci. Od ERSR by sa však očakávalo, že adresátov svojich varovaní/odporúčaní bude zásadným spôsobom ovplyvňovať prostredníctvom vysokej kvality svojich analýz a účasti guvernérov všetkých centrálnych bánk EÚ, orgánov dohľadu a Komisie na jej práci. Od adresátov varovaní a odporúčaní by sa preto očakávalo, že na varovania a odporúčania budú reagovať, iba ak by sa nečinnosť vo veci dala náležite zdôvodniť. Jednoducho povedané, následné kroky po varovaniach a odporúčaniach by sa zaistili prostredníctvom mechanizmu „konaj alebo vysvetli“. ERSR by v každom jednotlivom prípade rozhodovala na základe vlastného úsudku o tom, či odporúčanie má byť dôverné alebo či sa má zverejniť. Ak sa však zohľadní skutočnosť, že odporúčania ERSR by nemali byť záväzné, očakávalo by sa, že ich zverejnením sa zvýši ich účinnosť.

ERSR by sa plne zodpovedala Rade a Európskemu parlamentu. Táto zodpovednosť by sa prejavovala v podobe pravidelných (t. j. aspoň dvakrát ročne) správ predkladaných týmto inštitúciám. Častejšie predkladanie správ by bolo pravdepodobné v prípade rozsiahlych

finančných otrasov, aj keď treba poznamenať, že ERSR by nemala priamu zodpovednosť pri riešení krízových situácií.

3.3. Zloženie a fungovanie ERSR

Centrálne banky by v makroprudenciálnom dozore mali mať vedúcu úlohu. Hlavné zodpovednosti centrálnych bánk sa týkajú udržiavania menovej a finančnej stability. Analýza nevyhnutná na výkon makroprudenciálnych úloh sa môže sčasti zakladať na ekonomických a menových analýzach uskutočnených centrálnymi bankami na účely formulácie menovej politiky, aj keď zároveň by boli nutné dodatočné informácie a analýza zraniteľnosti finančného systému. Okrem toho centrálne banky majú prostredníctvom svojej úlohy ako požičiavateľa poslednej inštancie životne dôležitú funkciu finančnej záchrannej siete. Keďže ochrana finančnej stability je základnou úlohou centrálnych bánk, Komisia navrhne, aby v ERSR boli aj guvernéri centrálnych bánk 27 členských štátov a prezident ECB. Účasťou v ERSR nebudú dotknuté jestvujúce zodpovednosti v oblasti finančnej stability.

Účasť orgánov makroprudenciálneho dohľadu na práci ERSR je takisto nepostrádateľná. Zo vzájomnej prepojenosti finančných inštitúcií a trhov jasne vyplýva, že monitorovanie a posudzovanie potenciálnych systémových rizík by malo vychádzať zo širokého súboru relevantných makroekonomických a mikrofinančných údajov a ukazovateľov. Orgány mikroprudenciálneho dohľadu majú podrobné znalosti o vývoji na finančných trhoch a vo veľkých firmách a budú disponovať zásadnými informáciami na posudzovanie rizík pre stabilitu. Z týchto dôvodov by mali byť v ERSR zastúpení aj predsedovia troch európskych orgánov dohľadu ESOFD, ako aj vyššie postavení predstavitelia vnútroštátnych orgánov dohľadu. S cieľom zaistiť, aby ERSR pracovala efektívne, členstvo orgánov dohľadu v ERSR by bolo obmedzené na troch predsedov európskych orgánov dohľadu. Každého guvernéra centrálnej banky by však mal sprevádzať jeden vyššie postavený predstaviteľ vnútroštátnych orgánov dohľadu ako pozorovateľ (t. j. vzorec 1+1). Predstaviteľ sprevádzajúci guvernéra centrálnej banky by mohol byť na každom zasadnutí iný v závislosti od záležitostí, ktoré sa na zasadaní ERSR majú prerokovať, a to najmä v tých členských štátoch, v ktorých existuje niekoľko orgánov dohľadu.

Jeden z členov Komisie by takisto bol členom ERSR, najmä vzhľadom na zodpovednosť Komisie za makroekonomický dozor, ktorá vyplýva zo Zmluvy o ES. Pravidelne monitoruje a analyzuje makroekonomický vývoj a politiky a identifikuje makrofinančné riziká. Má tak nevyhnutné odborné poznatky týkajúce sa jednotlivej krajiny, ako aj celoeurópsku perspektívu a bol by tak v dobrej pozícii prispieť k práci ERSR.

Účasť ministerstiev financií v ERSR by sa mala vnímať tak, že zahmlieva úlohu tejto rady pri poskytovaní nezávislých odborných analýz týkajúcich sa rizík na makroprudenciálnej úrovni. Keďže sa však rozpočtovými a/alebo daňovými politikami môže prispieť k finančnej stabilite alebo sa môžu zmierniť súvisiace riziká, predseda Hospodárskeho a finančného výboru (HFV) by na zasadaniach ERSR svojou účasťou ako pozorovateľ zastupoval ministerstvá financií. V tom by sa zároveň odzrkadľovala úloha ministerstiev financií v manažmente a kríz a ich riešení a zaistil by sa plynulý tok informácií medzi ERSR a politickými orgánmi.

Zasadnutia ERSR by sa konali najmenej štvrťročne, pričom častejšie zasadnutia by sa konali v obdobiach napätia vo finančnom systéme. Všetci členovia a pozorovatelia ERSR by mali právo zúčastňovať sa na týchto zasadnutiach a vystupovať s prejavom. S cieľom zefektívniť proces rozhodovania by však právo hlasovať mali iba členovia ERSR, t. j. iba prezident ECB,

guvernéri národných centrálnych bánk, predsedovia európskych orgánov dohľadu a člen Komisie. Hlasy by sa nevážili a rozhodnutia by sa prijímali jednoduchou väčšinou.

V súlade s odporúčaním obsiahnutým v de Larosièrovej správe by predsedom ERSR mal byť prezident ECB (v tomto prípade, pretože predseda ERSR má byť nezávislý, by členom mal byť aj viceprezident ECB). V prípade, že predseda pochádza z centrálnej banky v rámci eurosystému, možno by bolo vhodné, aby bol podpredseda zvolený z radov tých členských štátov, ktoré sú mimo eurozóny.

Mal by sa ustanoviť malý riadiaci výbor – pozostávajúci z predsedu a podpredsedu ERSR, piatich ďalších členov ERSR z centrálnych bánk, predsedov nových európskych orgánov dohľadu a člena Komisie – ktorý by pripravoval zasadnutia ERSR a zaisťoval ich efektívny priebeh. Na podporu ERSR by sa ďalej mal založiť poradný odborný výbor, pričom do týchto podporných aktivít by patrila aj príprava podrobných odborných analýz o problematike finančnej stability. Možno by bolo vhodné, aby ERSR pri výkone svojich úloh takisto o radu žiadala aj zúčastnené strany súkromného sektora vrátane zástupcov spotrebiteľov. ECB bude poskytovať ERSR služby sekretariátu, ako aj analytickú, administratívnu a logistickú podporu.

V súvislosti so systémom včasného varovania na globálnej úrovni by ERSR úzko spolupracovala z MMF, RFS a jej náprotivkami v tretích krajinách, napr. prostredníctvom upozorňovania na potenciálne riziká v globálnom finančnom systéme mimo EÚ. Od ERSR by sa takto očakávalo, že v rámci akéhokoľvek globálneho systému varovania o rizikách zvýši vplyv EÚ.

Zloženie Európskej rady pre systémové riziká (ERSR)

Členovia:

- predseda: prezident ECB;
- podpredseda (zvolený členmi ERSR);
- guvernéri 27 národných centrálnych bánk;
- viceprezident ECB;
- predsedovia troch európskych orgánov dohľadu;
- člen(ka) Európskej komisie.

Pozorovatelia:

- zástupca vnútroštátnych orgánov dohľadu, ktorý sprevádza guvernéra centrálnej banky – vzorec 1+1;
- predseda Hospodárskeho a finančného výboru (HFV).

3.4. Právny základ ERSR

Iba vtedy, ak sa zavedú mechanizmy, ktorými sa náležite potvrdí vzájomná závislosť rizík na mikro- a makroprudenciálnej úrovni, môžu všetky zúčastnené strany, napr. finančné inštitúcie, investori a spotrebitelia, nadobudnúť dostatočnú dôveru, aby sa zapojili do cezhraničných finančných aktivít. V minulosti sa prudenciálny dohľad príliš často sústreďoval výhradne na mikroúroveň, keď orgány dohľadu posudzovali súvahy jednotlivých finančných inštitúcii bez toho, aby vhodným spôsobom zvážili interakcie medzi jednotlivými inštitúciami a medzi inštitúciami a širším finančným systémom. Poskytovať tento širší nadhľad je úlohou orgánov makroprudenciálneho dohľadu. Tieto orgány dohľadu musia monitorovať a posudzovať potenciálne riziká pre finančnú stabilitu vyplývajúce z diania, ktoré môže mať vplyv na sektorovú úroveň alebo na úroveň finančného systému ako celku. ERSR by sa riešením takýchto rizík stala zásadným stavebným kameňom integrovanej dohľadovej štruktúry EÚ nevyhnutnej na podporu včasných a konzistentných politických reakcií medzi členskými štátmi, čím by sa tak predišlo rozdielnym prístupom a zlepšilo by sa fungovanie vnútorného trhu. Okrem toho ERSR ako neoddeliteľná súčasť právneho a inštitucionálneho rámca uľahčí konzistentné, súdržné a účinné vykonávanie a uplatňovanie predpisov Spoločenstva týkajúcich sa cezhraničných finančných služieb.

Po zvážení radu možných variantov sa Komisia domnieva, že ERSR je vhodné zriadiť na základe článku 95 Zmluvy o ES ako orgán bez právnej subjektivity. Týmto právnym základom by sa ERSR umožnilo, aby mala základné vlastnosti opísané vyššie a mandát, ktorý by sa vzťahoval na celý finančný sektor bez výnimky, vrátane poisťovníctva. Okrem toho by sa ERSR spolu s ESOFD umožnilo vytvoriť spoločný inovačný rámec finančného dohľadu a zároveň zachovať jasné rozlíšenie zodpovedností medzi ERSR a ostatnými inštitúciami. Tento výber právneho základu nebráni delegovať v súvislosti s úlohami týkajúcimi sa ERSR povinnosti na ECB prostredníctvom právneho aktu prijatého na základe článku 105 ods. 6 Zmluvy o ES.

4. EURÓPSKY SYSTÉM ORGÁNOV FINANČNÉHO DOHĽADU (ESOFD)

4.1. Nutnosť reforiem mikroprudenciálneho dohľadu

V oblasti mikroprudenciálneho dohľadu už EÚ dosiahla hranice toho, čo je možné dosiahnuť so súčasným stavom výborov európskych orgánov dohľadu[5] (výbory úrovne 3) – ktoré ostávajú poradnými orgánmi Komisie. Napriek niekoľkým zlepšeniam týchto výborov EÚ nemôže zostať v situácii, keď neexistuje mechanizmus ako zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány dohľadu prijímali pre cezhraničné inštitúcie najlepšie možné rozhodnutia o dohľade; keď neexistuje dostatočná spolupráca a výmena informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu; keď sa pri spoločných akciách vnútroštátnych orgánov dohľadu vyžaduje nesmierne úsilie, aby sa zohľadnili nesúrodé požiadavky na reguláciu a dohľad; keď sú vnútroštátne riešenia veľmi často jedinou realizovateľnou možnosťou pri riešení európskych problémov a keď existuje veľké množstvo rozdielnych výkladov toho istého právneho textu. Nový ESOFD bude navrhnutý tak, aby prekonal tieto nedostatky a aby poskytol systém, ktorý je v

[5] Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CEBS), Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením zamestnancov (CEIOPS) a Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov (CESR), často známe aj ako „Lamfalussyho výbory úrovne 3“.

súlade s cieľom stabilného a jednotného finančného trhu EÚ pre finančné služby – v ktorom sú vnútroštátne orgány dohľadu prepojené do silnej siete Spoločenstva.

4.2. Úloha a zodpovednosť ESOFD

ESOFD by sa preto mal stať európskou fungujúcou sieťou so zdieľanými a vzájomne sa posilňujúcimi zodpovednosťami. Na úrovni EÚ by sa tri jestvujúce výbory orgánov dohľadu nahradili troma novými európskymi orgánmi, t. j. Európskym orgánom pre bankovníctvo („EBA“ – European Banking Authority), Európskym orgánom pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov („EIOPA“ – European Insurance and Occupational Pensions Authority) a Európskym orgánom pre cenné papiere („ESA“ – European Securities Authority), z ktorých každý by mal právnu subjektivitu. Tieto nové európske orgány dohľadu prevezmú všetky úlohy súčasných výborov orgánov dohľadu[6], okrem toho však budú mať rozšírené zodpovednosti, vymedzené právomoci a väčšiu autoritu (pozri ďalej). Prispievali by takisto k rozvoju jednotného súboru harmonizovaných pravidiel, zlepšovali by dohľad nad cezhraničnými inštitúciami prostredníctvom vypracúvania spoločných požiadaviek na dohľad a postupy dohľadu a pomáhali by urovnávať možné spory medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu.

Hlavné zameranie každodenného dohľadu by ostalo na vnútroštátnej úrovni, pričom vnútroštátne orgány dohľadu by boli naďalej zodpovedné za dohľad nad jednotlivými subjektmi, napr. v súvislosti s kapitálovou primeranosťou. V tomto sa nateraz odzrkadľuje skutočnosť, že finančné prostriedky na záchranu finančných inštitúcií ostávajú na úrovni členských štátov a vnútroštátnych daňových poplatníkov, ako to ukázala súčasná kríza. V oblasti cezhraničných inštitúcií budú kolégiá orgánov dohľadu, ktoré sa práve zriaďujú[7], základným pilierom systému a mali by zohrávať dôležitú úlohu pri zabezpečovaní vyváženého toku informácií medzi domácimi a hostiteľskými orgánmi. Európske orgány dohľadu by sa mali zúčastňovať na zasadaniach kolégií orgánov dohľadu ako pozorovatelia, aby tak prispeli k vytváraniu spoločnej kultúry dohľadu a konzistentným postupom dohľadu. Ak sa ESOFD založí týmto spôsobom, skĺbi v sebe výhody všeobecného európskeho rámca pre finančný dohľad s expertízou miestnych orgánov dohľadu, ktoré sú najbližšie k inštitúciám fungujúcim v ich jurisdikciách.

Ak má ESOFD pracovať účinne, budú potrebné sprievodné opatrenia a zmeny odvetvových právnych predpisov, aby za zaistil harmonizovanejší súbor finančných predpisov. Cieľom bude dosiahnuť väčšiu harmonizáciu v pravidlách, ktoré majú uplatňovať orgány dohľadu, ako aj väčšiu konzistentnosť vo vnútroštátnych právomociach a postihoch, ktoré im budú k dispozícii. Čo sa týka posledne spomenutého, Komisia predloží návrhy v jeseni.

Európske orgány budú na dosiahnutie svojich cieľov musieť byť vybavené tak, aby vykonávali tieto funkcie:

(1) Zaistiť jednotný súbor harmonizovaných pravidiel

Orgány budú:

– vypracúvať záväzné odborné štandardy v špecifických oblastiach a na základe kritérií, ktoré sa spresnia v právnych predpisoch Spoločenstva (napr. štandardy pre dohľad pre

---

[6] napr. poskytovanie technického poradenstva Európskej komisii.

[7] Pokiaľ ide o veľké finančné skupiny v EÚ, kolégiá už existujú alebo sa zriaďujú v roku 2009.

kolégiá orgánov dohľadu a technické štandardy pre validáciu interného modelu). Takéto štandardy sa uplatnia v stanovenom časovom období za predpokladu, že ich Komisia schváli bez námietok; a

– vypracúvať výkladové usmernenia, ktoré by uplatňovali príslušné vnútroštátne orgány pri prijímaní jednotlivých rozhodnutí, najmä pokiaľ ide o udeľovanie licencií a dohľad nad finančnými inštitúciami.

(2) Zaistiť konzistentné uplatňovanie pravidiel EÚ

Aj pri jednotnom súbore harmonizovaných pravidiel môže uplatňovanie týchto pravidiel príležitostne viesť k rozličným názorom na uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva. Európske orgány dohľadu by preto mali v prípadoch, ktoré sú jasne vymedzené v právnych predpisoch Spoločenstva, mať prostriedky na zaistenie súdržného uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva.

– *Nezhoda medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu*

V prípade odchylných názorov medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu by európske orgány dohľadu mali sprostredkovať dialóg medzi orgánmi dohľadu a pomôcť im dosiahnuť spoločnú dohodu. Ak by sa týmto orgánom po zmierovacej fáze nepodarilo dosiahnuť dohodu, európske orgány dohľadu by mali vec urovnať prostredníctvom rozhodnutia. Toto by však jasne bola posledná využiteľná možnosť, pretože vo väčšine prípadov by príslušné vnútroštátne orgány boli schopné dosiahnuť dohodu v predchádzajúcom zmierovacom konaní.

– *Zjavné porušenie právnych predpisov Spoločenstva*

Mal by sa zaviesť aj mechanizmus na riešenie takého správanie vnútroštátneho orgánu dohľadu, ktoré sa považuje za zjavne odchylné od jestvujúcich právnych predpisov Spoločenstva. Európske orgány dohľadu by z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť jedného alebo viacerých vnútroštátnych orgánov dohľadu alebo Komisie záležitosť prešetrovali a v prípade potreby prijímali odporúčania na opatrenia určené príslušnému vnútroštátnemu orgánu dohľadu.

V rámci všeobecnej povinnosti dodržiavať právne predpisy Spoločenstva by sa od vnútroštátneho orgánu vyžadovalo, aby v stanovenej lehote konal v súlade s odporúčaním. Vo vzácnom prípade, že by situácia pretrvávala, by európske orgány dohľadu o danom prípade informovali Komisiu. Komisia by mohla krátko po prijatí odporúčania európskych orgánov dohľadu prijať rozhodnutie, na základe ktorého by sa od vnútroštátneho orgánu dohľadu vyžadovalo, aby s cieľom zaistiť úplný súlad s *acquis communautaire* v oblasti finančných služieb buď prijal konkrétne opatrenie alebo aby sa zdržal akejkoľvek činnosti.

S cieľom prekonať nečinnosť v súvislosti s vykonávaním právnych predpisov Spoločenstva alebo s oneskorením opatrení vnútroštátnymi orgánmi dohľadu alebo v prípade potreby naliehavých opatrení by boli európske orgány dohľadu zároveň splnomocnené prijímať rozhodnutia priamo uplatniteľné na finančné inštitúcie v oblasti požiadaviek vyplývajúcich z nariadení EÚ, ktoré sa týkajú prudenciálneho dohľadu nad finančnými inštitúciami a trhmi, ako aj stability finančného systému. Týmito rozhodnutiami by nebolo dotknuté začatie konania vo veci porušenia zo strany Komisie proti členským štátom.

(3) Zaistiť spoločnú kultúru dohľadu a konzistentné postupy dohľadu

Nové európske orgány dohľadu vybudujú spoločnú európsku kultúru dohľadu a konzistentné postupy dohľadu, napríklad vypracúvaním spoločných školiacich programov a pozorovateľskou účasťou na zasadnutiach kolégií orgánov dohľadu. Mohli by zároveň propagovať využívanie delegovania úloh a zodpovedností z jedného vnútroštátneho orgánu dohľadu na iný.

(4) Úplné právomoci dohľadu pre niektoré špecifické subjekty

Európskym orgánom dohľadu sa musí zveriť zodpovednosť za schvaľovanie určitých subjektov s celoeurópskym dosahom a dohľad nad nimi, ide napr. o úverové ratingové agentúry a zúčtovacie strediská pre centrálne protistrany EÚ. Tieto zodpovednosti by mohli zahŕňať také právomoci, ako napr. vyšetrovanie, inšpekcie v teréne a rozhodnutia o dohľade. Tieto zodpovednosti by boli vymedzené v príslušných odvetvových právnych predpisoch (napr. nariadenie o úverových ratingových agentúrach). Okrem posilnenia účinnosti dohľadu by sa týmto mohla zvýšiť efektivita, keďže by sa pre tieto inštitúcie, nad ktorými sa vykonáva dohľad, vytvorilo „jednotné kontaktné miesto“. Európske orgány dohľadu by takisto mohli byť zapojené do prudenciálneho posudzovania európskych fúzií a akvizícií v celom finančnom sektore[8].

(5) Zaistiť koordinovanú reakciu v krízových situáciách

Európske orgány dohľadu by mali mať v krízových situáciách silnú koordinačnú úlohu: mali by uľahčovať spoluprácu a výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi, v prípade potreby konať ako mediátor, overovať spoľahlivosť informácií, ktoré by mali byť dostupné všetkým stranám, a pomáhať príslušným orgánom pri vymedzovaní a vykonávaní správnych rozhodnutí. Čo sa týka posledného uvedeného, zavedenie európskeho poverenia do polovice roku 2009 umožní vnútroštátnym orgánom zohľadňovať pri výkone svojich povinností obavy iných členských štátov o finančnú stabilitu. V tejto súvislosti je pre posilnenie dôvery medzi vnútroštátnymi orgánmi a zlepšenie fungovania ESOFD nadmieru dôležitý pokrok v oblasti mechanizmov zdieľania zodpovedností a riešenia problémov, čo je úloha, v ktorej sa musí dosiahnuť pokrok čo najskôr. V osobitných krízových situáciách by európske orgány dohľadu mohli mať právomoc prijímať niektoré núdzové rozhodnutia (napr. o predaji nakrátko, „short-selling“) – pričom rozsah týchto núdzových postupov by sa mal vymedziť v právnych predpisoch Spoločenstva.

(6) Zhromažďovať mikroprudenciálne informácie

Európske orgány dohľadu by mali byť zodpovedné za zhromažďovanie všetkých príslušných mikroprudenciálnych informácií pochádzajúcich od vnútroštátnych orgánov dohľadu. S týmto cieľom by európske orgány dohľadu mali vytvoriť a riadiť centrálnu európsku databázu. Informácie by boli k dispozícii pre príslušné orgány v kolégiách orgánov dohľadu a mohli by sa zasielať v súhrnnej a/alebo anonymnej podobe rade ERSR (pozri oddiel 5). Na tento účel môže byť nutné zmeniť a doplniť jestvujúce odvetvové právne predpisy.

---

[8] Komisia by ostala výhradným kompetentným orgánom na uplatňovanie pravidiel štátnej pomoci EÚ a pri fúziách s významnosťou na úrovni Spoločenstva na posudzovanie konkurenčných aspektov takejto transakcie v súlade s nariadením ES o fúziách.

(7) Zohrávať medzinárodnú úlohu

Bez toho, aby boli dotknuté inštitucionálne právomoci európskych inštitúcií, európske orgány dohľadu by mohli zohrávať určitú úlohu, pokiaľ ide o medzinárodné činnosti vrátane technických dohôd s medzinárodnými organizáciami a so správami tretích krajín na úrovni týchto orgánov. Európske orgány dohľadu by mohli zároveň pomáhať Komisii pri príprave rozhodnutí o rovnocennosti v súvislosti s režimami dohľadu v tretích krajinách.

(8) Ochranné opatrenia

Rámec na vykonávanie uvedených právomocí sa upresní vyčerpávajúcim, presným a podrobným spôsobom v príslušných právnych predpisoch daných sektorov. Poverenie týmito právomocami prebehne v plnom súlade s článkami 226 a 228 Zmluvy o ES. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie práva Spoločenstva, a rozpoznávajúc potenciálne záväzky. ktoré môžu vzniknúť členským štátom, rozhodnutia podľa už uvedených mechanizmov nesmú zasahovať priamo do fiškálnych zodpovedností členských štátov. Navyše akékoľvek rozhodnutie európskych orgánov dohľadu alebo Komisie musí podliehať posúdeniu zo strany súdov Spoločenstva.

4.3. Zloženie a prevádzková štruktúra ESOFD

Uvedený sieťový prístup k dohľadu s tým, že nové európske orgány dohľadu pracujú súbežne s vnútroštátnymi orgánmi finančného dohľadu, sa navrhuje v súlade s de Larosièrovou správou na rozdiel od riešení, ako napr. úplná centralizácia dohľadu na úrovni EÚ, pre ktoré neexistuje žiadny konsenzus. Keďže však existuje naliehavá nutnosť zlepšiť kvalitu a súdržnosť dohľadu v Európe, Komisia považuje za nevyhnutné urýchliť prípravné práce, ktoré sú navrhnuté v de Larosièrovej správe, aby bol posilnený rámec hotový a spustený v roku 2010.

Komisia uznáva, že v mnohých krajinách sveta existuje vehementná – a doposiaľ bezvýsledná – diskusia o najvhodnejšej štruktúre dohľadu, pričom medzi možnosti patria: i) jeden jednotný orgán dohľadu pre všetky sektory, i) oddelené orgány dohľadu pre prudenciálny dohľad a pre dohľad nad pravidlami podnikania pre všetky inštitúcie dohromady (tzv. model „dvojitého vrcholu“) a iii) odvetvový prístup (t. j. oddelené orgány dohľadu pre bankovníctvo, poisťovníctvo a oblasť cenných papierov). Podľa názoru Komisie je sa však v tomto momente uprednostňuje zachovanie posledne uvedenej koncepcie na európskej úrovni, vychádzajúc z jestvujúcich štruktúr za predpokladu, že neexistuje presvedčivý dôkaz o tom, že iné štruktúry by boli efektívnejšie pre konkrétne právomoci navrhované pre európske orgány dohľadu. Tieto právomoci väčšinou nepozostávajú z priameho dohľadu, a preto sa na ne nesmú nutne uplatňovať argumenty a dôkazy uvádzané vo vnútroštátnych debatách o štruktúre dohľadu. Z týchto dôvodov Komisia navrhne vychádzať z jestvujúcej štruktúry a v prípade potreby umožniť, aby sa táto štruktúra časom vyvíjala, pričom po stanovenom počte rokov sa uskutoční jej preskúmanie.

V rámci navrhovanej štruktúry bude však zásadne dôležitá spolupráca naprieč sektormi, aby sa zohľadnili príslušné trhové trendy a skutočnosti. V rozsahu, v akom bude pokračovať konvergencia medzi sektormi, budú tieto tri európske orgány dohľadu a predstaviteľ Komisie stále viac pociťovať potrebu vyhodnotiť jednotlivé odvetvové režimy s cieľom identifikovať spoločné zásady a pochopiť možné rozdiely. Do štruktúry by sa preto mal formálne zaviesť zastrešujúci riadiaci výbor, ktorý by medzi troma novými európskymi orgánmi dohľadu zaisťoval vzájomné porozumenie, spoluprácu a konzistentné postupy dohľadu pri riešení

medziodvetvových úloh vrátane finančných konglomerátov a pri zaisťovaní rovnakých podmienok pre zúčastnené strany. Okrem toho by mal každý európsky orgán dohľadu mať možnosť zúčastňovať sa na zasadnutiach ostatných európskych orgánov dohľadu ako pozorovateľ.

Každý nový orgán by mal dozornú radu, ktorá by pozostávala z predstaviteľov príslušných vnútroštátnych orgánov dohľadu na najvyššej úrovni a ktorej by predsedal predseda príslušného európskeho orgánu dohľadu. Predstavitelia z Komisie, ERSR a príslušných orgánov dohľadu z krajín EZVO-EHP by sa mali ako pozorovatelia zúčastňovať zasadaní dozornej rady. Nemohli by sa však zúčastňovať rozhovorov týkajúcich sa jednotlivých inštitúcií. V súlade so súčasnými postupmi by sa mala zriadiť aj správna rada, ktorá by sa zaoberala všeobecnými prevádzkovými otázkami (rozpočet apod.) a bola by v nej zastúpená Komisia. Predsedami a generálnymi tajomníkmi európskych orgánov dohľadu by mali byť nezávislí profesionáli pracujúci na plný úväzok. Predseda bude nominovaný na základe otvoreného výberového konania. Vymenovanie by potvrdil Európsky parlament a bolo by platné na obdobie 5 rokov.

Zloženie Európskeho systému orgánov finančného dohľadu

I. Riadiaci výbor:

– Predstavitelia troch európskych orgánov dohľadu a Komisie.

II. Tri európske orgány dohľadu [Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA), Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) a Európsky orgán pre cenné papiere (ESA)]:

Dozorná rada každého európskeho orgánu dohľadu:

– Predseda európskych orgánov dohľadu a

– predsedovia príslušných vnútroštátnych orgánov dohľadu.

Pozorovatelia:

– zástupca Komisie;

– zástupca ERSR a

– zástupca príslušného vnútroštátneho orgánu dohľadu každej krajiny EZVO-EHP.

Správna rada každého európskeho orgánu dohľadu:

– Zástupcovia príslušných vnútroštátnych orgánov dohľadu a Komisie.

III. Vnútroštátne orgány dohľadu

Dozorná rada by sa mala schádzať pravidelne, pričom dodatočné zasadania by sa uskutočňovali v obdobiach krízy. Rozhodnutia európskych orgánov dohľadu o technických pravidlách by sa prijímali, prostredníctvom štruktúry rady, kvalifikovanou väčšinou na základe váženia hlasov členských štátov obsiahnutého v Zmluve o ES. Na riešenie iných funkcií európskych orgánov dohľadu by sa mali zvážiť osobitné mechanizmy. Napríklad rozhodnutia o uplatňovaní jestvujúcich zákonov by sa mali prijímať jednoduchou väčšinou na základe modelu „jedna osoba, jeden hlas“.

Každý európsky orgán dohľadu by mal svoj vlastný rozpočet, ktorý by podliehal schváleniu Európsky parlamentom. Ich zdroje by pochádzali z rozpočtu EÚ, ako aj z iných zdrojov, ako napr. z príspevkov od vnútroštátnych orgánov. Akékoľvek rozpočty by museli zodpovedať ich úlohám a musela by sa nimi zabezpečovala nezávislosť. Európske orgány dohľadu by mali štruktúrovaným spôsobom nadväzovať spoluprácu so všetkými priamo zainteresovanými stranami vrátane spotrebiteľov.

Nanajvýš dôležité bude zabezpečovanie nezávislosti týchto európskych orgánov dohľadu. Mali by mať najvyšší stupeň nezávislosti od vnútroštátnych orgánov iných, ako sú orgány dohľadu, a od európskych inštitúcií, ktoré by nemali zasahovať do rozhodovania európskych orgánov dohľadu. Európske orgány dohľadu by však v plnej miere zodpovedali Rade, Európskemu parlamentu a Komisii. Transparentnosť by bola kľúčovým nástrojom na to, aby sa tieto ciele dosiahli, pričom európske orgány dohľadu by pravidelne predkladali formálne správy európskym inštitúciám (t. j. najmenej raz za pol roka).

4.4. Právny základ ESOFD

Právnym základom na zriadenie európskych orgánov dohľadu by malo byť ustanovenie Zmluvy o ES, ktoré tvorí osobitný právny základ pre politiku, ktorú budú mať tieto orgány vykonávať.

Finančná a hospodárska kríza vytvorila riziká pre stabilitu vnútorného trhu. Obnovenie a zachovávanie stabilného a spoľahlivého finančného systému je absolútnym predpokladom pre zachovanie dôvery a súdržnosti na vnútornom trhu, a tým aj pre zachovanie a zlepšenie podmienok na zriadenie plne integrovaného a fungujúceho vnútorného trhu na poli finančných služieb. Navyše hlbšie a integrovanejšie finančné trhy ponúkajú lepšie príležitosti pre diverzifikáciu financovania a rizík, a tým pomáhajú zlepšovať schopnosť ekonomík pohlcovať otrasy. Finančná integrácia a stabilita sa preto vzájomne posilňujú.

Založenie ESOFD, ako aj troch európskych orgánov dohľadu, bude sprevádzať vypracovanie jednotnej knihy pravidiel, ktorou sa zaistí jednotné uplatňovanie pravidiel v EÚ, a tým sa prispeje k fungovaniu vnútorného trhu. Úlohou európskych orgánov dohľadu bude pomáhať vnútroštátnym orgánom pri konzistentnom výklade pravidiel Spoločenstva.

Súdny dvor potvrdil[9], že článok 95 Zmluvy o ES súvisiaci s prijímaním opatrení pre aproximáciu právnych predpisov na účely zriaďovania a fungovania vnútorného trhu poskytuje vhodný právny základ na založenie *„orgánu Spoločenstva, ktorého úlohou bude prispievať k uskutočňovaniu procesu aproximácie“*, keď sú úlohy zverené takémuto orgánu úzko prepojené so skutkovou podstatou právnych aktov, ktoré aproximujú vnútroštátne právne systémy.

Úlohy, ktoré sa uložia európskym orgánom dohľadu a ktoré sú tak úzko prepojené s opatreniami zavedenými v reakcii na finančnú krízu a s opatreniami oznámenými v oznámení *„Stimuly na oživenie hospodárstva v Európe“*, sa preto môžu v súlade s judikatúrou súdneho dvora zriadiť na základe článku 95 Zmluvy o ES.

---

[9] Pozri CJCE, C-217/04, bod 44.

5. SPOLUPRÁCA MEDZI ESOFD A ERSR

Navrhovaný rámec dohľadu EÚ môže fungovať iba vtedy, ak budú ERSR a ESOFD efektívne spolupracovať. Cieľom reformy je vo svojej podstate zabezpečiť hladkú interakciu dohľadu na makroprudenciálnej a mikroprudenciálnej úrovni. Pri plnení svojej úlohy ako orgánu makroprudenciálneho dohľadu by ERSR potrebovala včasný tok harmonizovaných údajov na mikroúrovni, zatiaľ čo mikroprudenciálny dohľad zo strany vnútroštátnych orgánov by čerpal výhody z pochopenia ERSR v oblasti makroprudenciálneho prostredia. Záväzné postupy spolupráce a zdieľania informácií medzi „mikro“ a „makro“ úrovňami by boli zásadne dôležité, ak sa má predísť nástrahám minulosti.

S cieľom zistiť riziká pre stabilitu finančného systému EÚ a stanoviť poradie ich dôležitosti by ERSR musela: i) získavať relevantné mikroprudenciálne údaje – najmä o veľkých a komplikovaných cezhraničných skupinách – od ESOFD a ii) mať možnosť spúšťať *ad hoc* prieskumy špecifických problematík, ktoré si vyžadujú priame vstupné údaje od vnútroštátnych orgánov dohľadu a/alebo od subjektov trhu. Komisia navrhne, aby nevyhnutné informácie európskym orgánom dohľadu zasielali vnútroštátne orgány dohľadu uplatňujúc tak pravidlá, ktorými sa ustanovili nové európske orgány dohľadu. Právomoc získavať všetky informácie relevantné pre finančnú stabilitu by sa mohla udeliť rade ERSR pomocou kombinácie právnych nástrojov ustanovujúcich ERSR a právnych nástrojov ustanovujúcich nové európske orgány dohľadu. Na základe nariadení, ktorými sa ustanovujú nové európske orgány dohľadu, by sa od nich vyžadovali, aby tieto orgány pravidelne (napr. každý mesiac) poskytovali ERSR agregované a relevantné anonymné neagregované údaje o všetkých finančných inštitúciách a trhoch, no najmä o veľkých a komplikovaných cezhraničných skupinách. Vzhľadom na citlivosť údajov a informácií by zabezpečovanie nevyhnutnej dôvernosti údajov pri spolupráci medzi ERSR a ESOFD bolo nanajvýš dôležité, pričom zavedené by mali byť adekvátne právne ochranné prostriedky. Okrem toho, aby kolégiá dostávali aktuálne informácie o makroprudenciálnom prostredí, v ktorom jednotlivé inštitúcie fungujú, by sa mohlo počítať s účasťou zástupcov ERSR ako pozorovateľov.

6. ZÁVER

Komisia vyzýva Európsku radu, aby:

- schválila vytvorenie novej Európskej rady pre systémové riziká (ERSR), ktorej bude predsedať prezident ECB a ktorá bude zahŕňať guvernérov národných centrálnych bánk, predsedov troch európskych orgánov dohľadu a člena Európske komisie. Vnútroštátne orgány dohľadu a predseda Hospodárskeho a finančného výboru by sa takisto mali úzko zapájať do práce ERSR;

- schválila, aby ERSR bola poverená neustálym posudzovaním stability finančného systému ako celku a aby jej bola udelená nutná právomoc na vydávanie včasných varovaní/odporúčaní na nápravné opatrenia a monitorovanie odozvy na ne;

- schválila zriadenie nového európskeho systému orgánov finančného dohľadu (ESOFD), ktorý sa bude skladať z 3 nových európskych orgánov dohľadu pracujúcich v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu na vypracovaní spoločných postupov dohľadu na dohľad nad všetkými finančnými firmami, na ochrane spotrebiteľov finančných služieb a na prispievaní k rozvoju jednotného súboru harmonizovaných pravidiel. Okrem iného by

ESOFD mal vypracovať odborné štandardy, pomáhať zabezpečovať konzistentné uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva a riešiť rozpory medzi orgánmi dohľadu;

– zdôraznila dôležitosť skutočne integrovaného prístupu k európskemu finančnému dohľadu: potreba silnej interakcie medzi ERSR a ESOFD vrátane výmeny mikroprudenciálnych informácií relevantných pre makroprudenciálnu analýzu; ochotu príslušných strán konať v nadväznosti na varovania o rizikách a/alebo odporúčania; a potrebu, aby ERSR konala ako rozhranie s medzinárodnými inštitúciami, najmä s RFS a MMF;

– uvítala zámer Komisie predložiť v čo najskoršom termíne legislatívne zmeny na zavedenie nového rámca dohľadu EÚ, na základe orientácií ustanovených v tomto oznámení a po ďalších konzultáciách so zúčastnenými stranami, aby sa nevyhnutné opatrenia prijali včas na to, aby sa vynovený rámec mohol zaviesť a spustiť v priebehu roka 2010;

– okrem toho podporila urýchlenie prác na vybudovaní komplexného cezhraničného rámca na posilňovanie systémov Európskej únie na riadenie/riešenie finančnej krízy vrátane záručných schém a zdieľania zodpovednosti.

Príloha:
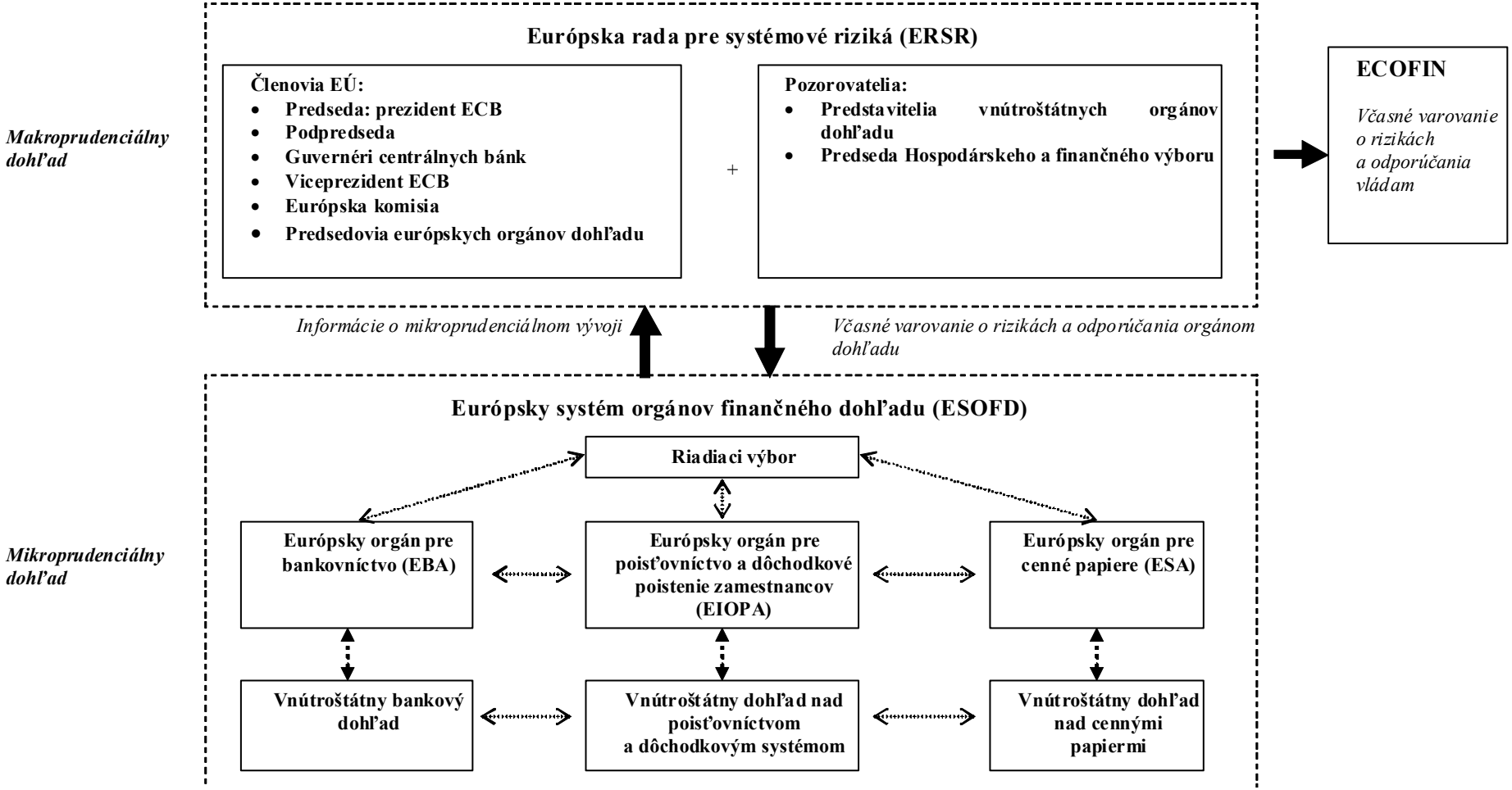
Nový európsky rámec na ochranu finančnej stability